

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. szeptember 18.

51. szám.

Kérelem.

Az évfolyamnak a jövő számmal való befejezése alkalmából felkérjük mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésük már a mult hó végéig lejárt, hogy tartozásaikat legkésőbb a jövő hó közepéig letörleszteni, s egyuttal előfizetéseiket a jövőre nézve is megújítani sziveskedjenek. Ugyancsak kérjük előfizetéseik megújítására azokat is, kiknek előfizetésük a folyó hó végével jár le. Hátralékosaink száma 307 s ezek a folyó hó végéig 1247 korona 55 fillérrel adósaink, mig azok száma, kiknek most jár le az előfizetésük, 185. Lapunk, mely senki másra nem támaszkodhatik, csak egyedül olvasóinak jóindulatára, csak ugy tarthatja fenn magát, ha ezek előfizetéseiket pontosan beküldik.

A kiadóhivatal.

A megtámadott erdőőr.

A következő hónap elején van ideje annak, hogy az idei ujoncozásnál besorozott ifjak bevonuljanak ezredeikhez katonai kötelezettségük teljesítése céljából s folyik náluk a mulatozás faluhosszat. Hiába, nem kedves dolog az három évre otthagyni a függetlenséget, hazát, szülőt,

szeretőt s bizony még a legkeményebb legénynek is elfacsarodik a szive erre a gondolatra s a mutatott jókedv ritkán valódi, inkább csak erőltetett. Igyekeznek is magukat a lehetőség szerint vigasztalni, borral is, nótával is. Minden pillanatban hallhatjuk a nótát:

„Hármát rikkantott már a rigó,
Nem parancsol nekem a bíró“.

Óh, ti boldog legények, a kik ilyen könnyen szabadultok a bíró uram parancsa alól! Lám, a szegény erdőőr azt nem teheti, ő nem mehet el, hogy majd parancsoljon neki „Ferenc József a császár“, neki maradnia kell a falujában, a hová őt a szolgálata kötötte s kitenni magát annak, hogy a bíró nemcsak parancsolgasson neki, de hogy esetleg még a fejét is beverje. Már tudniillik bírója válogatja, mert ne higgye senki, hogy minden bíró olyan nagy ur, vagy olyan nagy urnak képzelje magát, mint a milyen az alsó-árpási.

Fogarasvármegye égbenyuló bércei közt fekszik Alsó-Árpás község s ezt áldotta meg a sors mindent intéző keze olyan derék biróval, a ki azt képzei magáról, hogy ő mindenkinek, mindenhol parancsol s ha akad valaki, a ki az ő, bár jogtalan parancsának is, nem engedelmeskedik, azt egyszerűen egy székkal leüti. Legalább annak a levélnek olvasása után, melyet a napokban kaptunk Orend János kerületi erdőőr kartársunktól, ilyen embernek kell képzelnünk az alsó-árpási bíró urat.

Nehogy pedig véleményünk tulzottnak lássék, leközljük itt nevezett kartársunk panaszát egész terjedelmében. — A panaszos levél így hangzik:

„Tekintetes szerkesztő ur! Sajnálattal kell értesítenem a folyó évi szeptember hó 3-án történetéről. F. évi szeptember 3-án felvettük itt helyben jól kiérdemelt fizetésünket s a fizetés felvétele után két jó kartárs-barátommal a Löbl-féle vendéglőben bajtársi szeretettel s jó kedvben egy pohár bort akartunk fogyasztani, mert egy hónapban csak egyszer látjuk egymást. Letelepedtünk egy asztal mellé s kihoztuk a borunkat, de csakhamar oda tolakodott Gyeraszim Dobrin alsó-árpási bíró is társaival félig ittasan. Én, ki a korcsmákat egyébként is csak ritkán keresem fel, tiltakoztam ez ellen, s kijelentettem, hogy nem iszom akárkivel, hanem csak jóbarátaimmal. A bíró erre felkiáltott, hogy ő sokkal nagyobb ur egy erdőörnél, mire én csak azt válaszoltam, hogy a nálamnál nagyobb urakkal nem szoktam inni. Erre a kijelentésemre a bíró rám rivalt, egy székkal nekem rohant s itt visszamenem adható szavak és istenkáromlás kíséretében fejbe ütött, megfenyegetvén, hogy „ne parancsolgassak mert meghalok“ és bizony ha két társam nem kél védelmemre, agyonüt. Erre én haza akartam menni, de az ajtót többen betámasztották s így csak nehezen tudtam elmenekülni. Három éve lakom itt, de a korcs-

mát, a rókáknak és farkasoknak ezt a tanyáját nem szokásom felkeresni s a jövőben sem fogom, mert hát ilyenekre képes egy bíró urhatnámsága. A tisztelt olvasók elbirálására bocsátom, hogy ki a hibás. Természetes, hogy orvosi látlelettel támogatott panaszomat az illetékes bírósághoz benyújtottam s bejelenttem a dolgot felettes erdőgondnokságomnak is. Az eredményt majd annak idején lapunkban közölni fogom“ stb.

Ime az irány némi megváltoztatásával a levél részleges tartalma.

A szomorú esetet különféle módon lehet magyarázni és felfogni. Akadhatnak olyanok is, a kik az egészséget egy részeg ember garázdálkodásának tekintik és a ki nemcsak az erdőörrel, hanem bárki mással hasonlóképen cselekedett volna.

Mi a magunk részéről az alsó-árpási bíró kvalifikálatlan, dűrva viselkedésére nem találunk elég kemény bíráló szavakat, még pedig ha másért nem, hát már azért is, mert véleményünk szerint egy községi bírónak, kinek viselkedése kell, hogy példányképül szolgáljon egész falu népének, lerészegedni s nyilvános helyen garázdálkodni, kivált pedig bírói hatalmának fitogtatásával másokat bántalmazni nem lenne szabad s az az ember, a ki ilyenre vetemedik, lehet bármire másra alkalmas, csak a bírói tisztség viselésére nem. A bíró lehet ur, sőt lehet legnagyobb ur is a saját községében, de nem

Vadorzó-históriák.

— (A „Der Jagdfreund“ után.) —

Tizenkét éven át álltam egy dus vadállományú csehországi uradalom szolgálatában s ott gyakran voltak érdekes összeütközéseim vadorzókkal, hurokvetőkkel s más hasonló veszedelmes elemekkel s érdemesnek tartom ezek közül néhánynyal e lap tisztelt olvasóit megismertetni.

Egy olyan erdőhivatalhoz voltam beosztva, melynek gondozása alá egy apró vadban bővelkedő vadászterület is tartozott. Egy este azt a megbízást kaptam, hogy a kora hajnali órákban ránduljak ki két erdőörrel egy vén bünösnek az elcsipésére, ki csak az imént szabadult ki törvetésért kapott 14 napi fogházbüntetéséből s hasonló garázdálkodásáért előzőleg már vagy

harminczor büntetve volt. A beérkezett jelentések ugyanis egybehangzóan arról szóltak, hogy a menedék csalitok ismét körül vannak rakva drót hurkokkal. Egyik kollégám, K. gyakornok ugyanekkorára szinte két erdőörrel a tulsó oldal megfigyelésére lett kiküldve.

Éjfél után B. erdőör felébresztett s gyorsan megindultunk az erdő felé, hogy lehetőleg még az éjjeli órákban foglalhassuk el helyeinket.

Kelet felől már lassacskán virradni kezdett s a gyöngye hajnali világításban már kivehettem azt a nyulváltót, a melyen a hurok ki volt vetve. Alig hogy pár percig állok buvó helyemen, már hallottam egy nyulpanaszos sirását és vergődését. Semmi kétség, valamely szomszédos váltón már megfogódzott egy szegény tapsifüles. Meggondolatlanul előugrottam rejtekemből, hogy a szegény állatot megmentsem a haláltól s ekkor hirtelen megpillantok egy előttem ugyan ismeretlen alakot, a mely azonban a leírás után nem lehetett más, mint a lesett törvető. Sajnos, ő is azonnal észrevett engem s hirtelen ugrással a sűrűbe elmenekült.

a korcsmába, hanem csak a községházán a saját hivatalában, a korcsmában pedig csak akkor, ha oda nem az emberi gyarlóság, hanem bírói tisztje viszi. Véleményünk szerint a korcsma vagy bármely más közhely az, a hol mindenki egyforma ur s a hol mindenki jogosan megkövetelheti a másiktól, hogy őt ne háborgassa, hozzá ne tolaikodjék.

Van azonban a dolognak még egyéb háttere is.

Számtalanszor felmerült ugyanis a panasz, hogy a köznép nem tiszteli és nem becsüli meg az erdészeti és vadászati altiszteket, mint a hogy azt a közgazdaságnak szentelt fontos szolgálatuk megérdemelné s hogy a népnek ezen tisztetlensége ellen nem védelmezi meg őket senki.

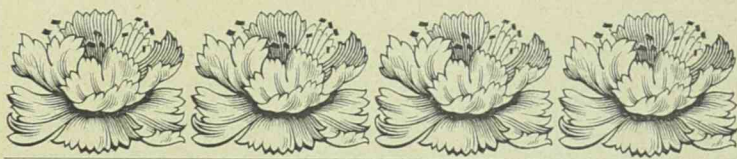
Ebből az alkalomból nem mulaszthatjuk el ismételtén kérni a felsőbbiségeket, hogy alantaisaik tekintélyét minden alkalommal s minden kínálkozó módon a köznép előtt megvédeni, sőt azt lehetőleg növelni sziveskedjenek.

Szüksége van erre nemcsak magának az altiszti személyzetnek, de magának az általuk képviselt szolgálatnak is. A népet fel kell világosítani, s kioktatni, hogy az erdőörben ne csak ellenséget lászson, ki pusztán azért van odaállítva, hogy a fatolvajt kinyomozza, megzálogolja s a tilosban legelő marhát behajtsa, hanem azért, és pedig első sorban azért, hogy az erdők védelme, telepítése által a nép s ennek révén a haza jólétét előmozdítsa, hogy tehát a társa-

dalomnak ahhoz az elemeihez tartozik, a kik kulturális missziót teljesítenek.

Az, a ki az erdőört meg nem becsüli, nem fogja megbecsülni az erdőtisztet sem, s nem fogja tudni soha becsülni az általuk védett és fejlesztett erdőt sem, a melynek virágzása jólétének egyik feltétele.

Azt hisszük egyébként, hogy az egyszer az alsó-árpáti bíró urnak az uraskodása drága mulatság volt s a bíróság meg fogja majd neki magyarázni, hogy hol és kinek ura a bíró.

Magtermési jelentés.

A csemetekertek állapotáról csak elszorult szívvel lehet beszélni, a hónapokon át tartó szárazság sok erdész fáradságos munkáját tette tönkre s a mi megmaradt, azt megsemmisítette a cserebogár pajod, csimasz és a *Fusoma parasiticum*, *Pertalózsia*, *Phitophthora omnivora* és többi becses társa.

Ott, a hol a csemetekertek öntözése lehetséges volt — ott a csemeték jó részét meg lehet menteni, — de jól tudjuk, hogy vajmi kevés csemetekert rendelkezik rendszeres öntözési művel és az öntözési munkálatok teljesítésére szükséges fedezettel — és így elmondható, hogy ez év mintegy országos csapás nehezedik a magyar erdei csemetekertekre.

Volt alkalmam oly csemetekertet látni, a hol 100 ezer átiskolázott kocsányos tölgy csemete közül csak 18 ezer maradt meg és 4—5 éves luc-csemeték, 3 éves

Bosszusan mentem a közelben őrtálló erdőörhöz s elmondtam neki a tapasztaltakat s miután szerinte a további őrtállítás most már ugyis haszontalan fáradozás lett volna, a másik erdőört haza küldtem, mi ketten pedig megindultunk az erdőház felé, mely utunkban kollegám lesállása mellett is el kellett haladnunk.

Nyomott kedéllyel ballagtunk így a másik lesállás felé, midőn olyas valamit pillantottunk meg, a mi megdobogtatta szívünket s megállásra késztetett. A szálerdő egyik ösvényen megpillantottunk egy férfialakot, zsákkal a hátán, szurós szemeivel folyton ide-oda tekingetve, mintha menekülést keresne, mögötte pedig K. kollogám jött alig három lépésnyi távolságban felhuzott fegyverrel a kezében. Rögtön felfogtuk a helyzetet, oda rohantunk s pár pillanat alatt már el volt csipve az akasztófárávaló. Most azután megkaptuk a dolog nyitját is.

K. barátom ugyanis a szálerdő egyik hajlásának szélében rejtőzött s figyelt egy váltóra, a melyen már szinte hurokban volt a nyul. A vén törész, miután én őt megriasztottam, egyenest ide tartott s vizsgálódva

állt meg az erdő szélén. Tapasztalt szeme azonnal megpillantotta a megfogott nyulat s egyenest oda rohant, hogy zsákmányát megkaparintsa.

A leálló gyakornok figyelemmel kísérte a gazember minden mozdulatát s hagyta őt nyugodtan a megfogott nyulat a hurokból kiszabadítani és zsákba tenni, de a midőn ezzel a munkájával már készen volt, dörgő hangon kiáltotta oda: „Állj fel s ki az utra, különben lövök!”

A vén bűnös egészen oda lett a nem várt hangra s egy pillanatig habozni látszott, hogy mit tegyen. Kedve lett volna ugyan elillanni a sürűbe, de miután látta a feléje irányuló két kerek lyukacsát, másra hártározta magát s esendesen megindult az ösvényen, nyilván abba reménykedve, hogy sikerülni fog neki valahol a sürűségben, valamely hajláson elillanni. Arra természetesen nem számított, hogy ezen az uton egyenest a mi karjainkba jut és így cseberből vederbe kerül.

Alig hogy beérkeztünk az erdőhivatalba, az erdőmester sietve jött elő, hogy jó fogásunkat közelebből

jegenye-csemeték 6 éves Douglas-fácskák egész tábla számra kiszáradtak.

A cserebogár (csimaz) károsítása szintén igen nagy mérvű volt, különösen a kocsányos tölgy csemetét, a vörös-fenyőt, japáni vörös-fenyőt és jegenye ültőncöket kereste fel; saját csemetekertemben tapasztaltam, hogy 100 cm. magas japáni fenyőfácskákat, 60 cm. magas picea sitchensist, 50 cm. magas picea albát tett tönkre a gyökértörzsek üvegsimaságura való lerágása által.

A széndiszulfiddal négyzet méterenkint 30 gramm adagolással végezett kísérletek semmi eredménnyel nem jártak, — dacára annak, hogy azok a legnagyobb gondossággal a Schottola-féle „Egyszerűség“ készülékkel végeztettek.

Ajánlható keverék, a mely 1 és 2 éves át nem iskolázott csemetéknél a sorok közé hantolandó be, átsikolázott és egyedül álló csemetéknél pedig a törzstől 5 cm. távolságban helyezendő el; a következő:

- 3 rész kőszén kátrány-olaj,
- 3 „ naphtalin,
- 10 „ oldatlan mész,
- 40 „ rész víz.

Készítési módja a következő:

Először a naphtalint a kátrány-olajban feloldjuk, ezt azután a mészhez öntjük, a melyre már megelőzőleg a vízből annyit öntünk, a mennyi az oldáshoz szükséges; végre az egészhez hozzá öntjük a többi vizet is s addig kavargatjuk, míg az egész keverék pép forma ke-nőcscsé nem válik.

A veszprémi püspökség sarvalyi csemete-kertjében ezen szerrel végzett kísérletek jó eredménnyel jártak, a mennyiben a pajodok továbbterjedését meggátolták; azt azonban még nem sikerült konstatálni, hogy a pajodok elpusztultak vagy csak elvándoroltak?

A közérdek szempontjából nagyon kíváncsok volnánk, ha a magyar erdész urak közül az, a ki a cserebogár

pajodok ellen sikeresen védekezett — a védekezés módját közzé tenni sziveskednék — annál is inkább, mert a selmecbányai m. kir. kísérleti állomás 1904. évi júl. hó 15-én kelt 125/904. számú értesítése szerint nem ajánlhat egyéb védekezési módot, — mint a szénkénegezést.

Az idei országos szárazság okozta károokra való tekintettel a szakköröket mindenesetse érdekelni fogja csemetekertemben ez évben létesített öntöző-mű ismeretése, a melynek létesítését még a nyár derekán azért kellett sürgősen elhatározni, hogy nagyértékű diszfenyő és egyéb erdei facsemete készleteimet a szárazság pusztulásától lehetőleg megóvjam.

A vizet szolgáltató kut egy lankás hegyoldal ölében van, hol bő vizgyűjtőt véltem találni, a mely feltevése-mben nem is csalódtam; a 14 méteres mély 200 cm. széles kut állandó vízmagassága 350 cm., a melyet a bő forrás mindig egyforma magasságban tart; e kut fölé van állítva egy 17 méter magas kovácsolt vasból készült, gula alaku toronyra a 360 cm. átmérőjű Lakos-féle szabadalmi „Colombus“ szél-motor, mely a szél által okozott körforgása által hozza egy 31 méter hosszú rudazat segítségével működésbe a szívó és nyomó készüléket. Munkaképessége 7 m. percnyi szélgyorsaság mellett óránként 20 hektoliter.

Ezen felszívott vizet felnyomja a motor 38 milliméter széles, kívül-belül aszfaltozott, 60 cm. mélységben a földbe fektetett vascsöveken a csemetekert egy 5 méterrel magasabb helyén levő 200 hektoliter ürtartalmu vastartályba, a mely egy 15 méter magas kovácsolt vastornyon nyugszik, azért oly magasan, hogy a víz esése, nyomása nagyobb legyen és a víz messzebb legyen elvezethető. A jelenleg 12 holdnyi, de közel jövőben jelentékenyen nagyobbítandó csemetekertemben circa 2000 méter hosszúságban van fenti átmérőjű és minőségű cső lefektetve, természetesen azon ágyak mentén, a melyek leginkább megkívánják az öntözést.

is megnézzé s miután a vén gonosztevőt felismerte, nem kevéssé csodálkozott, hogy ezt a fortélyos embert, ki régi idők óta még a legtapasztaltabb vadászok éberségét is ki tudta játszani, most egy alig 17 éves gyermekifju csipte meg. Nem is hagyta ezt szó nélkül s megveregetve a vén törész vállát kérdezte:

— Nos János, hogy lehattél olyan ügyetlen s nem ugrottál meg?

Erre a kérdésre mogorván felelt a János:

— Hja uram, ha te lettél volna ott, vagy valamelyik az erdőőrök közül a gyakornok helyén, akkor bizonyosan megugrottam volna, de az ilyen tapasztalatlan ujonc gyermekkel nem jó tréfálni, mert meggon-dolatlanul csakugyan lelőhetett volna, így hát jobbnak találtam engedelmeskedni a felhívásnak és maradni.

Miután a törészt átadtuk a bíróságnak, újból ki-mentünk az erdőre, utána nézni mesterkedésének. Több mint száz hurkot s ezek közül nyolcban megfogódzott nyulat találtunk a helyszínén, s miután ezeket mint

bizonyítékokat a bíróságnak bemutattuk, ez a törészt 6 hónapi sulyos börtönre ítélte. (Megjegyezzük, hogy ez — mint az elbeszélés elején látható, — Csehországban történt, mert mi nálunk alig kapott volna többet pár napi elzárásnál. A szerkesztő.) K. gyakornok barátom írásbeli dicséreten kívül még 10 forint jutalmat is kapott, a melyből azután mindannyian, a kik a kirándu-láson részt vettünk, hatalmas áldomást csaptunk.

Később ugyanezen uradalomnak egy másik bir-tokára lettem mint segéderdész áthelyezve s itt alkal-mam nyílt az ilyen fajta nép finomabb osztályával is megismerkedni, még pedig a legveszedelmesebb vad-orzókkel és orvvadászokkal.

Ezek az urak jóformán minden héten megtiszteltek látogatásukkal szép fővad állománnyal bíró erdeinkben s rendszerint csoportokban, hogy ott vadjainkat vagy törbe ejtsék, vagy pedig estéli és hajnali lesállításokon ellövöldözzék.

Elég gyakran megesett, hogy a megejtett vadat a kerülok vagy más védőszemélyzet szemeláttára hurcol-

Minden 20 méter távolságban van egy csapszék-rénnyel ellátott kerti csap (Hydrant) a melyhez csavart kender tömlő, illetve szóró cső által történik a tulajdonképpen, délutánonként 5 órakor kezdődő öntözés négy-szögméterenként $1\frac{1}{2}$ —2 liter vizet számítva.

Statisztikai adatok szerint évente 270 nap van, a melyeken a szél mozgató ereje fruktifikálható, de mivel természetesen megtörténhetik, hogy éppen nyáron, szélcsendes napokon, mikor legjobban kell az öntözés, nincsen szél, a műhöz egy 2 lóerejű biztonsági járgány is van szerelve, a mely szélkazános ikerszivattyúval, két ló által hajtva, óránként 30 hektoliter víz produkálására képes.

Ezen öntözési mű kizárólagosan magyar munkások által, magyar anyagból előállított magyar munka — építési költségei cirka 8000 koronát tesznek ki, — működésével megvagyok elégedve és az érdeklődő szakférfiaknak szívesen bemutatom.

Hogy a szél ingyenes erejét kellőleg ki lehessen használni, hogy a vastartályba felnyomott víznek ideje legyen az öntözéshez szükséges felmelegedési fokot elérni, végül, hogy a csemetekert állandóan rendelkezék mintegy 800—1000 hektoliter tartalék víztömeggel, a jövő év nyarára egy megfelelő ürtartalmu víztorony építését tervezem.

A csemeték öntözése szemmel látható eredménnyel jár és annak előnyei nem is szorulnak magyarázatra.

Azonban a felesleges öntözéstől is óvakodni kell, mert a túlságos nedvesség következtében könnyen fellép a luc, erdei, és fekete fenyő csemetékben a *Fusoma parasitum* Tub és *Fusoma Pini* Hart nevű gomba, a mely a gyenge csemeték sárgulását, majd teljes kiveszését okozza és a mely ellen a selmecbányai m. kir. kísérleti állomás 110/904. számú 1904. június hó 28-án kelt és mariabruni cs. kir. erdészeti kísérleti állomás 561.

ták el, a nélkül, hogy ezek az ellen bármit is tehettek volna, mert a vadorzók közül kettő-három ilyenkor mindig lövésre készen tartott fegyverrel fenyegette őket. A vadorzók arca rendszerint be volt kormozva vagy más módon álcázva s a vége rendesen az lett, hogy a kerülők életüket megmentendők kénytelenek voltak visszavonulni s a tolvajokat zsákmányukkal futni engedni.

— Ez nem mehet így tovább — szólott K. kollégám, ugyanaz, a ki olyan ügyesen csipte el a hurokvetőt s kívül egyszerre lettünk a nagy vadaskerthez áthelyezve — valamit kell tennünk, hogy ezeket a gazembereket egyszer megfoghassuk.

Éppen azon a napon, mikor ezt mondta, találkoztam az erdőn két vadorzóval, kik mindegyike egy vastag fa mögé húzódva felém irányították puskáikat s felhívtak, hogy menjek haza a cserkészuton s megfenyegetve, hogy ne merészeljek ellenük valamit tenni.

Délután belépett hivatalos helyiségünkbe József, az egyik kerülő s jelentette, hogy éppen most nyomoz

számu 1904. június hó 17-én kelt értesítése szerint a csemete sorok legalaposabb szellőztetése és az árnyékolás eltávolítása által kell védekezni.

A dr. Aschenbradt-féle „bordói por“-ral 10 liter vízre 250 grammot számítva, — végzett kísérletek jó eredménnyel jártak, ezeket azonban még néhány évig fogom folytatni, míg végleges ítéletet mondhatok.

„Thanaton“-nal is próbálkoztam (dohánykivonat, kapható a m. kir. dohánygyárakban) 80 szoros higításban, azonban ezen szerrel semmi pozitív eredményt elérni nem tudtam.

FARAGÓ BÉLA,

cs. kir. udvari szállító Magyar Magpergető-Gyára
Zala-Egerszegen.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A házi patika.

Tekintélyes orvos adja egyik nagy külföldi folyóiratban ezeket a tanácsokat: Egyetlenegy családból sem szabadna hiányozni a házi patikának, a mely különben is aránylag nagyon kis költséggel megszerezhető. A ki-nek több a pénze, az ilyen célra készített szekrényben tarthatja a kis gyógyszerért, különben pedig az asztalos készít olcsón alkalmas szekrényt. Ezt az első segélynyújtáshoz szükséges szerek szekrényét a falon elég magasra kell megerősíteni, hogy a gyermekhez el ne érje. Azonkívül is jó, ha állandóan zárva tartjuk, de viszont akkor a kulcsot kell állandóan egyazon és könnyen hozzáférhető helyen tartani. Kérdés most már, melyek az a legfontosabb szerek, a melyeket egy ilyen házi patikának tartalmaznia kell? A különféle sérülések, a sebesülések miatt szükségesek: 1000 gram kétszázalékos lysitololdat, a melylyel a kötés alkalmazása előtt

két vadorzó egy megsebesített vad után s este valószínűleg nyilván ugyanazon az uton fognak visszatérni, a melyen bementek s itt talán meglehetne őket csipni. Együttal jelezte, hogy talán hasznát lehetne ennél venni az ő bátyjának, Ferencnek, ki régebben szinte kerülő volt, ha ez szinte mint vadorzó álcázná magát s bemenne az erdőbe, úgy, mintha nem is sejtene a két vadorzó ottlétét. A tanácsot elfogadtuk s Ferencet, miután arcát bekormozta s egy kapszlis puskával elláttuk, utasítottuk, hogy igyekezzék valami ürügy alatt a vadorzókhoz csatlakozni s őket az erdő egy bizonyos része felé csalni, hol mi ketten két kerülővel a sűrűségben meghúzódva várni fogjuk őket, együttal pedig figyelemztettük, hogy a vadorzók ellen való fellépésünk után igyekezzék azonnal eltűnni.

(Folytatása következik.)

a sebet meg kell tisztítani. A kötőanyagoknak is, lazán elkészítve, kéznél kell lenniök. És pedig: 1 méter tizpercentes dermatol-gaze, a melyet a már lysitol-oldattal megtisztított sebre teszünk. Továbbá egy csomag zsirtalanított Bruns-féle kötőgyapot, a mely kötésekénél a felső réteg és végül néhány mull, vagy kálikó-kötés, melyekkel a megerősítés történik. Egyetlen házi gyógyszerárban sem szabad azonban hiányoznia a Bardeleben-féle égetteb kötőnek, a mely mindenféle égett sérülésnél kitűnő. Szükséges továbbá néhány gram dermatol-por, a melyet a dermatol-gáze előtt a sebre hozunk. Egy üveg „ecetsavas agyagföld“ a bogárcsipésre, rándulások okozta és gyulladásos daganatok bekötésére, más üvegben cukrosvíz, hogy a szemnek mésszel való megégetésénél becseppenthessük. Kis üvegce ammóniák, a melylyel a rovarcsipéseket, kigyómarást, kutya-, macskaharapást kell beecsetelni. Egy üvegben erős angol illatszer, másban Hoffmann-csep; mindkettő ájulásnál, rosszullétnél alkalmazandó. A Hoffmann-cseppet úgy használjuk, hogy tizenöt-husz cseppet töltünk cukordarabkára. Azután orvos által irt babércsepp és morfium-oldat, melyre felirandó, hogy mérég. Ebből csupán felnőttek kapjanak tíz-tizenöt cseppet cukorra, hirtelenül fellépő görcsöknél. Kell még egy Eszmark-féle gummi tömlő a vérzések elkötésére. Használatára kioktat a háziorvos, a ki bizonyára minden családnak szívesen a kezére jár, egy ilyen házipatika berendezésénél, a mely végre neki is nagy segítségére lehet. Továbbá kemény gummiból készült tálca, melyet a kötés felrakásánál használunk; maxim álhőmérő, lázas esetekben a test hőmérsékének leolvasására; kis lapos nikkal kanálka, a melyet a torok vizsgálásánál szokás használni, orvosi nikkal olló a kötőanyagokhoz, nikkelpincetta, a melyet arra használhatunk, hogy vele könnyen megragadható idegen tárgyakat a bőr alul, orrból, fülből kivegyünk. Nehezen megtalálható idegen dolgok után a laikus sohase kutasson. Ezeken kívül még egy kis tégely vazelin, szemkötő, csont vagy szaruból készült kanál a beveendő dolgokhoz és meghajtó pilulák. S végül, hogy a házipatika teljes legyen, szerezzünk be még valamely az első segítségnyújtásról szóló könyvecskét (magyarban igen jókat adott ki a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület) és olvassassuk azt néha. Sohasem szabad azonban a laikusnak a házipatikával visszaélnie, azaz az orvost játszani. Necsak arra gondoljon a laikus az első segítségnyújtásnál, hogy segítsen, de arra is, hogy ne ártson.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A villámcsapás.** A közfelfogás azt tartja, hogy veszedelmesebb a zivatar, ha erdőben lép meg, mint másutt: könnyebben csap bele a villám az emberbe. Az újabb kutatások, — különösen Assmann dr. berlini professzor vizsgálódásai — azonban ellene bizonyítanak en-

nek. Oly erdőben, a melyben a fák zárt csoportban vannak, nem nagyobb a villámcsapás veszedelme, mint az erdőn kívül, sőt az erdő mellett is nagyobb bármely kiemelkedő tárgyra nézve, mint benn a fák között. Ha azonban ezek nagyon is szétszórva, vagy általában csak néhány a magasan kiemelkedő fa köztük, nagy a valószínűség, hogy a villám ezekbe üt be. Az egy színvonalon álló fák kiegyenlítőleg hatnak az elektromos feszültségre, de meg ha valamelyikbe bele is üt a menykő, okvetlenül fát talál és törzsén és gyökerein leszalad a földbe. Az ember közvetlenül nincs kitéve a veszedelemnek; az erdőben való tartózkodás tehát éppen nem veszedelmes. — Másként áll azonban a dolog az erdő környékén. Egy erdei munkás, a zivatar elől menekülvén, a szántóföldről alig öt percnyi távolságban levő kunyhója felé szaladt. Az erdőtől 400 méternyire leütötte a villám. Ha benn az erdőben tartózkodott volna, bizonyára nem történik meg ez vele, minthogy azonban a mezőn ő volt a legkimagaslóbb pont, a villám őt kereste ki. Általában véve azonban az sem áll, mintha a szabadban nagyobb lenne a villámcsapás veszedelme, mint zárt helyiségben, vagy megfordítva. Érdekes tünémenyről emlékszik meg a Gaeta legutolsó száma. Az eset röviden a következő volt: Egy tizenöt méter magas Himalaya-cedrus egészen a ház fala mellett emelkedett föl a magasba. Alatta gyepp volt. A ház lakói az ablakból nézték a zivatart, előttük 10 méter távolságban egy diszfenyő állt, de a cedrust az ablakból nem láthatták. Egyszerre sajátságos tüzfény gyult ki a diszfenyőbokron, mintha az ágak közt rajka szállana alá és a fácskát a földre teritené. Egyidejűleg hatalmas robaj volt hallható, mintha legalább is ezer pisztoly dördült volna el egyszerre. Közvetlenül erre a bokor alatti gyeppől gőzfelhő szállt föl. A cédrus törzse teljesen össze volt zúzva; teteje a föld színe fölötti tíz méter magasságban letört és egyenes állásban esett le a fa alsó törzse mellé, mely szinten megroncsolva, kétfelé hasadva volt. A fának megvolt az a sajátságos szaga, melyet a villámsújtotta tárgyaknál általában érzünk, de égési helyeknek legkisebb nyomát sem lehetett találni. A dolognak a magyarázata az, hogy a fában volt nedv a villám hatása folytán gőzzé fejlődött és a fát szétfeszítette. Innen eredt a közel szomszédságban fölszállt gőzfellel is.

* **Kiméletes golyók.** Már japán részről is jelentették azt a megfigyelést, hogy a mostani háboruban a lőtt sebek tulnyomóan begyógyulnak s az ellenséges golyók nem roncsolják rettenetesen szét a harcosok szervezetét, hacsak nem ölik meg őket. Most, mint Londonból jelentik, az orosz Vörös-Kereszt is arról a tapasztalásáról számol be, hogy a lösebek csaknem minden esetben begyógyulnak, főként, ha rendes viszonyok közt ápolhatják a sebesülteket. Juliusban és augusztusban 100 tiszt és csaknem 6000 sebesült katonát Vladivosztokba szállítottak és még azok a sebesültek is felgyógyultak, akiknek a szívét, tüdejét vagy máját furta át a golyó. Olyan esetben is meggyógyult egy katona, akinek a golyó a homlokát érte és aztán ferdén

keresztül ment az agyán. Mindebből az tűnik ki, hogy a Kelet-Ázsiában most használt golyók olyanok, hogy nem halálos eredményt akarnak velük elérni, hanem az emberiséssel ugyan még mindig össze nem egyeztethető, de mégis üdvösebb célt, hogy tudniillik a katonák harcképtelenné váljanak jó időre.

* **Kísérletek szerezsen-bőrrel.** Mint egy angol napilap írja, érdekes operációt végeztek a minap egy londoni klinikán. Egy szerezsen szolga megbetegedett, a kórházba került és súlyos operációt kellett rajta elvégezni. Az operáció alkalmával az orvosok szükségesnek látták, hogy a kivágott bőrt más ember bőrével pótolják. Mivel szerezsen e célra nem találtak, a hiányt fehér embernek testéről átvitt bőrdarabbal pótolták. Az operáció sikerült, a beteg sebe gyógyulni kezdett, de a betoldott bőrdarab egyre barnább lett s pár hét múlva, mire a beteg meggyógyult, egészen megfeketedett. A orvosok ekkor ellenpróbával tettek kísérletet, egy fehér ember testére vitték át szerezsen-bőrdarabot. A betoldott fekete bőr a fehér ember testén pár hét alatt megfehéredett.

— **Halálozás.** Lapunk egy visszaérkezett példányának címszalagjára tett feljegyzésből sajnálattal értesülünk arról, hogy Kovács György városi erdőőr Szilágy-Somlyón elhunyt. Az illető lapunknak régóta buzgó hive volt, nyudodjék békével!

— **M. kir. bányászati és erdészeti főiskola.** A selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia Ö Felseje f. évi augusztus hó 3-án Ischlben kelt legfelső elhatározásával új tanszervezetet kapott, a melynek értelmében az akadémia ezentúl „ország. kir. bányászati és erdészeti főiskola” címét fogja viselni. A főiskolán négy szakosztály lesz, még pedig: bányamérnöki, a fémkohómérnöki, a vaskohómérnöki és az erdőmérnöki szakosztály. A tanulmányi idő minden egyes szakosztályánál négy (4) évre terjed. Azok, a kik a főiskolát elvégezték és a választott szakkörbe tartozó rendszeres üzemnél legalább két évet gyakorlati szolgálatban töltöttek, államvizsgálatra jelentkezhetnek és mérnöki oklevelet kapnak. Az új tanrendszer az 1904/1905-iki tanév, azaz f. évi október hó elején lép életbe és az első évre beiratkozó hallgatókra föltétlenül kötelező. A fölvétel és beiratás október hó 6-án és 7-én lesz; október 15-éig a rektor, azontul csak az illetékes (a bányászati ágazatra nézve a pénzügyi-, az erdészeti ágazatra a földművelésügyi-) miniszter engedélyezheti a fölvételt.

— **Gyilkolás forró ólommal.** Belgrádból borzalmas gyilkosság hírért küldik. Kucsevo községben a pozsareváci kerületben Komenszki József kicsalta egyik pajtását, Szkorupa Józsefet az erdőbe. Ott borozni kezdtek. Komenszki leitatta Szkorupát,

azután tüzet gyújtott, ólmot olvasztott s a folyékonyvá vált forró fémeket beleöntötte ittasan fekvő pajtása fülébe. Szkorupa ott a helyszínén meghalt. Ugy a tettes, mint az áldozat osztrák alattvaló.

— **Szerencsétlenül járt honvédőrnagy.** Pécsről jelentik: Novotny Fülöp kaposvári honvédőrnagy Abaligeten, hol a pécsi 19. honvédgyalogezred gyakorlatot tartott, lovával együtt elbukott, lábát törte és súlyos belső sérüléseket szenvedett, mert a ló rázuhant. Novotny állapota annyira aggasztó, hogy Budapestre szállították.

— **Medvék a krassói havasok közt.** Lugosról írja levelezőnk, hogy a délkeleti havasok lakossága Kornyaréva környékén a nyár folyamán folyton rettegésbe volt, mert a medvék soha nem tapasztalt nagy számban jelentkeztek s még most is ugyszólván, minden éjjel megrohanják a hegyoldalakon legelő nyájakat s megtizedelik. A hatóságok most hivatalos hajtóvadászatot fognak elrendelni a fenevadak ellen.

— **Szerencsétlenség a vadászaton.** A pestvármegyei Haraszi község mellett vadkacsa-vadászatra indult Hazslinszky Hugó dr. orvos, Vars József révész csónakjában. A haraszi sziget orránál nagy falka kacsa rebbent föl, s a mint az orvos lövésre készült, a csónak megbillent és a lövés Vars Józsefet mellbe találta. A szerencsétlen ember pár perc múlva meghalt. Negyvenkét szem serét ment a mellébe. Hazslinszky dr. kivezett a halottal, majd elutazott Ráckevére, a hol nyomban jelentkezett a főszolgabírói hivatalban. A szerencsétlen véget ért révésznek két kis gyermeke maradt.

— **Négyezer métermázsa hal pusztulása.** A palicsi tóban, teljesen kivész a hal. Napok óta száz és száz métermázsa hal pusztul el a miatt, hogy a szárazság nagyon megapasztotta és iszapossá tette a vizet. Ha ez így tart tovább is, maholnap egészen megszűnik a hires halgazdaság. A tóban még rövid idővel ezelőtt körülbelül négyezer métermázsa hal volt, a melyből már alig maradt egy kevés.

— **A falu rossza.** Besztercei tudósítónk írja: Kurian Demeter borgó-besztercei suhanc csak a múlt év végén szabadult ki a szamosújvári fegyházból, a hol betörésért négy évet ült. Hazakerülve, nagykorúsította magát, hogy időközben elhunyt anyja után rá szállott néhány száz forintnyi örökségét megkaphassa. Az örökséget néhány hét alatt elverte. Minthogy a könnyű életet megszokta, újra bűnbe esett. Rövid idő alatt valósággal réme lett a vidéknek. A rengeteg havasokban ütötte föl tanyáját, csak olykor-olykor mozdult ki, a mikor lopni járt. Félév alatt harminc betörést, lopást és utonállást követett el s nem volt ember a vidéken, a ki buvóhelyét el merte volna árulni.

— Ha a csendőröknek kiszolgáltatt valaki, elpusztul az egész vidék. Porrá égetem a községeket, — szokta volt mondani.

A borgó-prundi csendőrőrmesternek sikerült végre tegnap álmában meglepni a gonosztévőt, a ki ma már a besztercei ügyészség börtönében ül.

— **A hegyek között.** Zágrábból írják: Reichre Sándor tartalékos hadnagy és Midzic Muharem bég, a 2. bosznia-hercegovinai gyalogezred hadapród tiszt-helyettese augusztus 26-án kirándulást tettek a Pljesivicára, a mely 1556 méter magasságban emelkedik Bihács és Korenica közt. Délelőtt szép idő volt, később azonban köd ereszkedett a hegyekre, majd pedig zivatar támadt. A két turista teljesen kimerülve a sziklák között egy barlangba menekült. Ott töltötték az éjt, de reggel alig indultak utnak, Midzic, a ki egészen elgyöngült, eszméletlenül roskadt össze. Reicher a csutorájában megmaradt pálinkával megdörzsölte a fiatalember homlokát, halántékát, ütőerét, azután tovább ment, hogy segítséget hozzon. Nemsokára azonban ő is kimerült és összeesett. A mint később magához tért, egy hegyi kunyhóban találta magát, a hová a parasztok vitték, a kik véletlenül ráakadtak. Reicher azonnal megkérte a parasztokat, hogy keressék meg Midzic béget, ő maga pedig sietett vissza Bihácsba, hogy jelentést tegyen az esetről. Bihácsról azonnal katonákat küldtek a hegyek közé, de bár a parasztok is már augusztus 27-én fölkeresték azt a helyet, a hol Midzic összeesett, őt magát nem sikerült megtalálni sem nekik, sem a katonáknak. Nem lehetetlen, hogy a kadét magához tért és valahol menedéket talált, de lehet az is, hogy összetépték a vadállatok. A katonák még most is kutatnak a hegyek között, de még eddig nem akadtak semmi nyomra.

— **Megmérgezett család.** Tisza-Keresztúron már tizennégy év óta váltóőr volt Takács István, de egy hónappal ezelőtt elbocsátotta szolgálatából az államvasut, mert a nagy vasuti sztrájk idején ő is elhagyta a helyét. Takács azóta egyre munka után járt. Nyolc nappal ezelőtt végre egy kőbányában kapott munkát, de már a harmadik napon súlyosan megsebesítette egy földomlás úgy, hogy munkaképtelen lett. Azóta egyre családjának nyomora miatt kesergett. Tegnapelőtt meglátogatta Mizsák György barátját, aki erdőkerülő. Mizsák éppen mérget kevert, hogy azzal az összefogdosott rókákat elpusztítsa. Takács egy őrizetlen pillanatban nagy adag mérget vett magához és mikor hazament, észrevétlenül belekeverte családjá vacsorájába. Reggel az egész családor — a férfit, a feleségét és négy gyermekét — holtan találták meg a szűk lakásban. A boncolás megállapította a mérgezést; Takács egyébként a csendőrségnek levelet irt, amelyben tettének okául nagy nyomorát említi.

— **Az altató utitárs.** Zsabka Ferenc magyar államvasuti főellenőr, a ki a nyomozó osztály tagja, a minap hivatalos ügyben, az igazgatóság megbízásából Horvátországba utazott. Hogy időt nyerjen, éjszaka az india-mitrovicai vonalon ment. Egyik állomáson beszélgetett hozzá az első osztályú szakaszba egy elegánsan öltözött ember és szóbaelegyedett vele. Beszélgetés közben az utitárs közelebb hajolt a főellenőrhöz, egy kis üveget tartott az orra alá. A főellenőr az üveg tartalmától mély álomba merült és csak reggel ébredt föl. Akkor

vette észre, hogy aranyórája és láncá eltűnt s nem volt már ott az utitárs sem. Zsabka jelentést tett a rendőrségen, de a tolvajt nem sikerült elfogni. — Három héttel az eset után Zsabka ismét Horvátországba utazott és pedig ugyanazon az uton. Akkor a kalauz elbeszélte neki, hogy a tolvaj őt is elalatta, hogy biztosan garázdálkodhassék a vonaton. A főellenőr ekkor elment Mitrovicán több zálogházba s az egyikben ráakadt az órájára. Erre a mitrovicai rendőrkapitány beidéztette azt az embert, a ki az órát elzalogosította. Vallatni kezdték, majd pedig szembesítették a főellenőrrel s a kalauzzal, a kik felismerték benne a tolvajt. A rendőrkapitány erre letartóztatta a tolvajt a ki Podorovits Milán foglalkozás nélkül levő pincér. Podorovits végre maga is beismerete tettét. Az indiai vonalon már többször megtörtént az utóbbi időben, hogy altatószerrel fosztottak ki egy-egy utast. Podorovits tagadja, hogy mást is megrabolt volna.

Szerkesztői üzenetek.

Lengyel Albert urnak, **Alsó-Rákos.** A legjobb öz-csalogató sipokat hazánkban állítólag csakugyan Storcz Mátyás — ki tudtunk szerint fővadász a gödöllői korona uradalomnál — készíti. Levelező-lapjának vétele után nyomban irtunk neki, hogy egyet küldjön Önnek. Ha véletlenül nem kapta volna még meg, szíveskedjék hozzá fordulni s a levelet Gödöllőre a koronauradalmi vadászmeisteri hivatalhoz az ő nevére címezni.

A kiadóhivatal postája.

Székács János urnak, **Péterréve.** Becses levelező-lapjának tartalmát köszönettel tudomásul vettük. — **Pontos fizetőnek.** Hát bizony sajnosan kell tapasztalnunk, hogy olvasóink nagyobb része igen könnyen veszi az előfizetés dolgát. Nem számolnak azzal, hogy nekünk minden héten átlag 80 korona kiadásunk van a lapra, melyet tisztán csak az előfizetési díjakból fedezhetjük. A lap élén lévő kérelem élénken világítja meg, hogy milyen anyagi gondokkal kell küzdenünk. Reméljük, hogy ezt a kérelmünket az érdekeltek megszívlelik s hátralékaik kiegyenlítésével és előfizetéseik megújításával lehetővé teszik nekünk a jövő hó elején az új évfolyamnak anyagi gondok nélkül való megindítását. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Hirdetések és pályázatok.

Faiskola

KEZELÉSÉBEN JÁRTAS, TAPÁSZTALT EGYÉN,
KI TÖBB ÉVI JÓ BIZONYÍTVÁNYOKKAL RENDELKEZIK ÉS KÜLÖNÖSEN FENYŐK NEVELÉSÉHEZ ÉRT, AZONNAL FELVÉTETIK - -

FARAGÓ BÉLA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ CSEMETE-KERTJÉBEN; ZALA-EGERSZEGEN. - - -

2—3

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 ..
Negyed évre 2 ..

Pénzküldemények a
„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. szeptember 18.

51. szám.

TARTALOM:

Kérelem. — 1. Vezércikk: A megtámadott erdőőr. — 2. Magtermési jelentés. — 3. Tárca: Vadorzó históriák.
— 4. Hasznos tudnivalók. — 5. Külömfélék. — 6. Napi hírek. — 7. Szerkesztői üzenetek. — 8. A kiadóhivatal
postája. — 9. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

— nemkülönben felszerelési cikkek szállítására. —

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekintheő számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a *legújabb francia-* és *angol-divat* szerint, szinte *jutányos árban* készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra **ingyen és bérmentve** küldjük meg **árjegyzékünket** és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

1325—1904. k. erb. sz.

Pályázati hirdetemény.

A csikszeredai m. kir. állami erdőhivatal kerületében Csikszentgyörgy székhelylyel megüresedett II-od osztályu **erdőőri állás** betöltendő lévén, arra ezennel nyílt pályázatot hirdetünk.

Ezen állás évi 400 (négy száz) kor. bérrel és 60 (hatvan) kor. tűzifa váltsággal van egybekötve.

Pályázók felhivatnak, hogy az erdőtörvény 37. §-ában előirt minősítésüket, — ép, egészséges testalkatukat, korukat és eddigi alkalmaztatásukat, — valamint a magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt, szabályszerűen bélyegzett és sajátkezüleg irt kérvényeiket legkésőbb **f. évi szeptember hó végéig** a csikszeredai m. kir. állami erdőhivatalhoz nyujtsák be. Később érkezett kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Kelt Csikvármegye közig. erdészeti bizottságának Csikszeredán, 1904. augusztus 8-ikán tartott üléséből.

Nagy,
h. erb. elnök.

3 erdőőr,

kik magyarul és románul beszélni és magyarul írni tudnak, hasonló szolgálatot már teljesítettek, lakás, fűtés és világítás mellett 40—50 korona havi kezdőfizetéssel azonnali alkalmazást találnak: **Milkó Vilmos és fiai és id. Mélik István Dobribán,** és **Markovits** fűrésztelepén **Romuli,** u. p. **Telcs, Besztercze-Naszód-megye,** a hová az ajánlatok is címzendők. 3—3

AJÁNLKOZÁS.

A vadászatban kitűnően jártas, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén, ki a szakvizsgát is jó sikerrel letette, Ő Fensége József királyi herceg kisjenői uradalmában több éven át mint fácános volt alkalmazva s most mint alerdész szolgál az agai uradalomban, elvállalja mindenféle **vadászterületek és fácánosok berendezését** s szavatol érte, hogy 2 év alatt **minden duvadat kipusztít,** állást keres valamely magán uradalomnál vagy vadásztársaságnál. Szives megkeresések a lap szerkesztőségéhez küldendők, melynél a cím is megtudható.

5—12

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros Klostrom-u. 1. KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET

AJÁNlja az őszi idényre dúsan felszerelt papír-RAKTÁRÁT U. M.:
ELJEGYZÉSI- és * * *
*** * ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.**
 MINDENNEMŰ
NYOMTATVÁNYAIT. * *
 DISZES KIÁLLÍTÁS
 MEGHÍVOIT,
 GYÁSZLAPJAIT és
 * * FALRAGASZAIT STB.
 Sürgőncim: Könyvnyomdarész.

A
 „SZÁSZVÁROS“
 politikai
 és vegyes tartalmu
 hetilap
 kiadóhivatala.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott 1847.

Brausweller János
 Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
 szab. chronometer- és műóras, főtallalója
 a remontoir ingaóráknak stb. stb.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
 RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

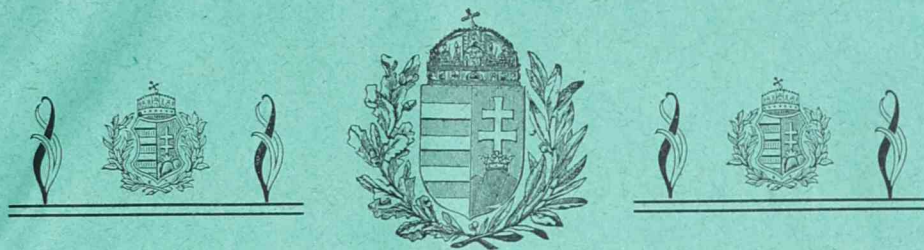
Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
 SZEGED.
 Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET BRONZ DISZ-ÉRME.

1897. ARCACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL. 1897. VILÁGKIÁLLÍTÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM. 1898. M.-VÁSÁRHELY: DICSERŐ ARANY-OKLEVÉL.

1900. VILÁGKIÁLLÍTÁS PÁRIS: EZÜSTÉREM. — 1903. MAGYAR ÁLLAM CIMERÉ. — 1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

Magyar Magpergető-Gyár

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLITÓ

≡ ZALA-EGERSZEGEN. ≡

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy **erdei vetőmag és erdei csemete, továbbá díszfenyő** szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitűnő módon megnyilatkozott becses **pártolásában megtartani méltóztassék.** — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű **famagot és annak idején mintázott ajánlatokat kér.**

Az 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓI CIM.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! ****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.